

Personajele piesei O scrisoare Pierduta de Ion Luca Caragiale

Personajele actioneaza stereotip, simplist, ca niste marionete lipsite de profunzime sufleteasca, fara a evolua pe parcursul actiunii, fara a suferi transformari psihologice (personaje plate).

Personajele din comedii au trasaturi care inlesnesc incadrarea lor in diferite tipuri. Caragiale este considerat cel mai mare creator de tipuri din literatura romana. Ele apartin viziunii clasice pentru ca se incadreaza intr-o tipologie comica, avand o dominanta de caracter si un repertoriu fix de trasaturi. Pompiliu Constantinescu precizeaza in studiul Comediile lui Caragiale noua clase tipologice, dintre care urmatoarele sunt identificabile si in piesa O scrisoare pierduta: tipul incornoratului (Trahanache), tipul primului amoretz si al donjuanului (Tipatescu), tipul cochetei si al adulterinei (Zoe), tipul politic si al demagogului (Tipatescu, Catavencu, Farfuridi, Branzovenescu, Trahanache, Dandanache), tipul cetateanului (Cetateanul turmentat), tipul functionarului (Pristanda), tipul confidentului (Pristanda, Tipatescu, Branzovenescu), tipul raisonneurului (Pristanda).

Dar scriitorul depaseste cadrul comediei clasice, avand capacitatea de a individualiza personajele, prin comportament, particularitati de limbaj, nume, dar si prin combinarea elementelor de statut social si psihologic. De exemplu, Trahanache este incornoratul simpatic, dar si vanitosul inselat si ticaitul. Zoe reprezinta tipul cochetei adulterine, dar si al femeii voluntare.

Personajele apartinand aceleiasi categorii se disting prin modul de a reactiona la imprejurari (comportament), fiind astfel orientate catre comicul de caractere. Tipatescu si Trahanache reprezinta tipul politicianului demagog, dar in timp ce Trahanache isi pastreza calmul imperturbabil in fata amenintarii lui Catavencu si cauta cu diplomatie o arma de contrasantaj, alta plastografie, Tipatescu reactioneaza impulsiv si violent, ordona arestarea fara mandat (si fara vina, din punct de vedere legal) a lui Catavencu, iar in confruntarea directa il ameninta ca il ucide cu bastonul (comic de situatie).

Alte mijloace de caracterizare indirecta si, totodata, surse ale comicului sunt limbajul si onomastica. Numele personajelor sugereaza trasatura lor dominanta.